

DE RUMSTSE KINDEREN IN 1919: After the struggle for the right at work

Tijdens en vlak na de Eerste Wereldoorlog heerste er in onze contreien voedselschaarste. De Belgen waren daarom sterk afhankelijk van buitenlandse voedselhulp en die kwam voornamelijk uit de Verenigde Staten.

De Belgen bedachten originele manieren om hun dankbaarheid uit te drukken. In ons jaarboek van 2015 kon u al het verhaal achter de ‘flour sacks’ lezen. Dat waren gebruikte bloemzakken die versierd werden en terug naar de afzender werden verstuurd.



Een andere manier bestond erin klasfoto's op te sturen naar gemeenten en scholen in de VS. Die verschenen dan regelmatig in de lokale pers, wat de bevolking ertoe aanzette voedsel en materialen te blijven schenken. Op de foto's werden doorgaans Belgische en Amerikaanse vlaggen en de portretten van onze koning en koningin getoond. Typerend zijn ook de krijtbordjes met bedankingen in het Engels.

Ook in Rumst werden dergelijke foto's genomen. Deze foto's uit het Rumesta-archief werden genomen in 1919 in de jongensschool. Opvallend is hier het opschrift dat deels afwijkt van de klassieke bedanktekst. Op dit bord is namelijk de tekst "After the struggle for the right at work" (vrij vertaald: "na de strijd voor arbeidsrecht / rechten op het werk") toegevoegd. Uit contacten met andere heemkundige kringen leren we dat er hier en daar in België nog dergelijke foto's bestaan, allemaal daterend van vlak na de oorlog. Er zijn voorbeelden bekend uit Boom, Niel, maar evengoed uit Massenhoven en zelfs uit Wallonië, steeds met (ongeveer) hetzelfde opschrift. De boodschappen zijn gericht naar de kinderen ('pupils') wonende in grote steden, onder andere Indianapolis, Chicago en Baltimore.

Navraag bij de Indiana State Library en de Indiana Historical Bureau leert ons dat medio 1919 in verschillende Amerikaanse steden, onder andere in bovenstaande, de zogenaamde 'Steel Strike' plaats vond. Dat was een grote, langdurige staking van staalarbeiders die op straat kwamen voor betere arbeidsomstandigheden en een hoger loon. Kortom: de Amerikaanse arbeiders die zich gedurende de wereldoorlog solidair hadden getoond met de hongerlijdende Belgische bevolking had het nu zelf moeilijk. Wie staakt, heeft geen inkomen en dus ook geen eten. Met de klasfoto drukten de Belgische kinderen op hun beurt, na de oorlog, hun solidariteit uit met de Amerikanen die onder deze omstandigheden te lijden hadden.

In 1919 ontstond overigens ook de Internationale Arbeidsorganisatie, als een uitvloeisel van de vredesonderhandelingen na de Eerste Wereldoorlog. Dat was een organisatie van de toenmalige Volkerenbond, die onder impuls van de Amerikaanse president Woodrow Wilson werd opgericht.

Op nog een foto uit het Rumesta-archief is een vergelijkbare tekst te lezen: "voor het recht van den arbeid, aan de kinderen van Indianapolis".

